

Men uppfattningen att andra kulturer i snart sagt alla sammanhang anses överlägsna den egna har också lett till en slags omvänd rasism, och, som Per Ahlmark framhåller i sin tankeväckande essä, en skakande men påtaglig dos av antisemitism som rekommenderar att Israel vänjer sig vid att leva i en "nukleär terrorbalans" med Saddam Hussein.

Sådana råd är enkla att ge från den privilegierade och pacifistiska lilla ankdamn som har gjort det till en inhemsk specialitet att med moraliska argument kritisera de länder som försvarar den frihet som vi tar för given.

I de fjärran kulturer som man känner en sådan oemotståndlig dragning till råder dessutom, paradoxalt nog, ofta en attityd till oliktankande som skulle omöjliggjort varje antydning till kritik av det slag som de vänsterintellektuella riktar mot sin egen kulturkrets.

Att vänstern generellt sett har ett besvärligt förhållande till åsikter andra än de egna har vi även, som Erik Hörstadius påminner oss om i sin essä i denna välkomna debattskrift, kunnat uppleva på hemmaplan med decennier av socialdemokratisk konformism och mer eller mindre subtilt åsiktsförtryck.

MATS JOHANSSON:

Den offentliga sektorns möjligheter

Under Kjell-Olof Feldts tid som finansminister myntades begreppet "kanslihöger" som beteckning på de socialdemokrater i framförallt finansdepartementet som försökte förnya synen inom partiet på den kollektiva sektorn. En ledande kraft var Klas Eklund, ordförande i Produktivitsdelegationen, som nyligen lämnade sitt betänkande "Drivkrafter för produktivitet och välförstånd" (SOU 1991:82).

Gunnar Wetterberg: **Det nya samhället. Om den offentliga sektorns möjligheter.** Tiden 1991

Ett annat kraftkorn i denna rörelseriktning är Gunnar Wetterberg, departementsråd

och chef för finansens strukturenhet. I en debattbok med den intetsägande titeln "Det nya samhället. Om den offentliga sektorns möjligheter" tecknar han sin bild av alla de problem och förändringar som han mött framför allt i arbetet som huvudsekreterare i ESO, expertgruppen för studier i offentlig ekonomi, 1988–90.

Till större delen är innehållet en tämligen neutral beskrivning av kursboks-karakteristik, med mängder av fakta och oantastlig analys, som knappast hetsar upp någon läsare i något politiskt eller ekonomiskt läger. Men här och var blixtrar den lundska skolade f d vänsterradikalen till med sanningar om de stora kollektiva programmen som lika gärna hade kunnat återfinnas i en Timbro-bok.

Ett smakprov om bostadspolitiken, under rubriken "Det oavsiktliga förtrycket":

"En mycket stor del av bostadsstödet – räntebidrag, skatteavdrag – har gått till bättre ställda hushåll. Dessa hushålls förmåga att betala för sin bostadskonsumtion har därigenom ökat, vilket i sin tur gjort det möjligt för byggandets olika led och intressenter att driva upp produktionskostnaderna. Effekten blir att kostnaderna inte ökar bara för de bostäder som de gynnade grupperna köper, utan också i allmännyttans nyproduktion, så att subventionens egentliga syften motverkas ... Låginkomsttagare i glesbygd betalar de nya förmögenheterna i Stockholms villor och innerstad."

Så kan socialdemokratins klassiska intressegruppspolitik sammanfattas på många områden, sedd genom public choice-analysens glasögon. Wetterberg utför den med en bestämd ideologisk utgångspunkt: hur den offentliga produktionen skall bli mer effektiv med hjälp av en del av marknadsmekanismernas drivkrafter och effekter. Det är samma restriktion som den socialdemokratiska 90-talsgruppen ålade sig – reformering inom systemet, inte systemskiften – och

Wetterberg landar där de flesta andra revisionister inom socialdemokratin brukar landa, ungefär där gorbatjoviterna i Sovjet landade i avbresjneviseringens misslyckanden.

När det gäller att skriva ut recept för att lösa de problem den förda politiken har skapat är Wetterberg inte alltför originell. Hans manifest, kallat "Tio steg framåt", listar de flesta i debatten kända paroller som ligger bra i mun på partiets modernister:

1. Strukturomvandling för trygghet!
2. Gör om pensionerna!
3. Stoppa sjuk- och arbetsskadeförsäkringens rovdrift!
4. Lägg om sjukvårdens finansiering!
5. Höj avgifterna i vården och omsorgen.
6. Minska bostadssubventionerna!
7. Höj fastighetsskatten!
8. Sälj statliga företag!
9. Satsa på infrastrukturen!
10. Använd den högre utbildningen effektivare!

Någon däremot?